Laboratorij profila II, ak. god. 2020/21. Odjeljak predmeta Sustavi baza podataka

2. VJEŽBA

Uvodne napomene:

Upiti (SQL naredbe) koji će se koristiti u ovoj vježbi ne moraju biti logički ispravni, odnosno dopušteni su i logički besmisleni upiti, poput npr. SELECT * FROM salesOrder WHERE status > salesOrderID.

Premda je poznato da najveći trošak izvršavanja upita proizlazi iz obavljanja UI operacija, u ovim vježbama će se kao okvirna mjera troška koristiti CPU vrijeme jer ga je vrlo jednostavno izmjeriti tijekom izvršavanja upita.

1. zadatak: Kreirati testnu bazu podataka labprof2

Procjena potrebnog vremena: 5 minuta U rješenjima je potrebno dostaviti: ništa

Preuzeti datoteke *.csv i izvršiti skripta labprof2.sql.

U laboratoriju se očekuju sljedeća znanja i vještine:

uništiti i ponovo kreirati bazu podataka labprof2

Relacije i podatke u relacijama koristiti za rješavanje zadataka u ovoj vježbi. Po potrebi, ako se podaci ili struktura relacija "pokvare" pri rješavanju zadataka, slobodno je ponovo kreirati i napuniti relacije ili ponovo kreirati bazu podataka labprof2.

2. zadatak: Utjecaj indeksa na operacije INSERT i DELETE

Procjena potrebnog vremena: 30 minuta

U rješenjima je potrebno dostaviti: SQL upite i njihov trošak izražen u CPU vremenu.

Eksperimentom utvrditi trošak operacije INSERT pri punjenju relacije velikom količinom podataka u slučaju kada nad relacijom nije kreiran indeks, u slučaju kada su kreirana dva indeksa i u slučaju kada su kreirana četiri indeksa. Slično, utvrditi trošak kada se iz relacije s velikom količinom podataka briše (DELETE) veliki broj n-torki: u slučaju kada nad relacijom nije kreiran indeks, kada su kreirana dva indeksa i kada su kreirana četiri indeksa.

Smjernice:

• trošak upita izražen u vremenu (CPU time) može se u alatu SSMS dobiti izvršavanjem SQL naredbi na sljedeći način:

```
SET STATISTICS TIME ON;
SQL naredba čije se CPU vrijeme mjeri; ispisat će se vrijeme izvršavanja ove naredbe
SET STATISTICS TIME OFF;
```

Napomena: Treba promatrati vrijeme ispisano ispod naslova "SQL Server Execution Times", jer u ovom kontekstu vrijeme utrošeno na "SQL Server parse and compile" nije važno.

eksperiment može započeti npr. ovako: kreirati neku novu ciljnu relaciju bez indeksa i izmjeriti vrijeme
potrebno za punjenje velikom količinom podataka (npr. više od 100 000 n-torki, izvršavanjem jedne
INSERT naredbe). Kao izvor podataka može se koristiti postojeća relacija koja sadrži veliki broj n-torki, a
kao ciljna relacija neka nova relacija sa strukturom jednakom postojećoj relaciji.

Tijekom nadziranih provjera/vježbi očekuju se sljedeća znanja i vještine:

- objasniti svoje eksperimente i njihove rezultate
- na zahtjev provesti slične eksperimente

3. zadatak: Utjecaj indeksa na operaciju UPDATE

Procjena potrebnog vremena: 20 minuta

U rješenjima je potrebno dostaviti: SQL upite i njihov trošak izražen u CPU vremenu, kratko obrazloženje rezultata (jednu ili dvije rečenice).

Eksperimentom utvrditi da <u>isti</u> indeks izgrađen nad <u>istom</u> relacijom koja sadrži <u>iste</u> podatke, za jednu UPDATE naredbu može biti koristan (vrijeme izvršavanja se skraćuje uz indeks u odnosu na vrijeme izvršavanja bez indeksa), a za drugu UPDATE naredbu može biti štetan (vrijeme izvršavanja se produljuje uz indeks u odnosu na vrijeme izvršavanja bez indeksa).

Smjernice:

u eksperimentu koristiti UPDATE naredbe koje obavljaju izmjene nad velikim brojem n-torki

Tijekom nadziranih provjera/vježbi očekuju se sljedeća znanja i vještine:

- objasniti svoje eksperimente i njihove rezultate
- na zahtjev provesti slične eksperimente

4. zadatak: Faktor popunjenosti indeksa (Fill factor)

Procjena potrebnog vremena: 30 minuta

U rješenjima je potrebno dostaviti: obavljene SQL upite, podatke o dubini indeksa, utrošku prostora za indeks izražen u stranicama (pages) i trošak izvršavanja INSERT naredbi izražen u CPU vremenu.

- a) Relaciju bez indeksa napuniti velikom količinom podataka (npr. više od 100 000 n-torki). Kreirati indeks s vrlo visokim faktorom popunjenosti (100%). Zabilježiti dubinu indeksa i utrošak prostora za fizičku pohranu tog indeksa. Zatim u relaciju pomoću jedne INSERT naredbe dodati ponovo veliku količinu podataka (npr. više od 100 000 n-torki). Zabilježiti dubinu indeksa i utrošak prostora za fizičku pohranu tog indeksa, te vrijeme izvršavanja dotične naredbe INSERT.
- b) Ponoviti eksperiment pod a), ali uz početni faktor popunjenosti indeksa od 10%.

Tijekom nadziranih provjera/vježbi očekuju se sljedeća znanja i vještine:

- objasniti svoje eksperimente i njihove rezultate
- na zahtjev provesti slične eksperimente
- pročitati dubinu stabla za neki indeks koji je kreiran u bazi, objasniti pojam dubine stabla
- pročitati faktor popunjenosti za neki indeks koji je kreiran u bazi, objasniti pojam faktora popunjenosti
- odgovoriti na pitanje: kolika je veličina stranice (page) u sustavu SQL Server? Gdje se može pronaći taj podatak?

5. zadatak: Clustered indeks

Procjena potrebnog vremena: 25 minuta

U rješenjima je potrebno dostaviti: SQL upite, kratko obrazloženje i odgovor na pitanje navedeno uz zadatak.

Primjerom prikazati da veličina (broj utrošenih blokova) *non-clustered* indeksa koji je izgrađen nad nekom relacijom može znatno porasti u trenutku kad se nad istom relacijom kreira neki *clustered* indeks. Zašto izgradnja *clustered* indeksa povećava prostor kojeg zauzima postojeći *non-clustered* indeks kreiran nad istom relacijom?

Tijekom nadziranih provjera/vježbi očekuju se sljedeća znanja i vještine:

- objasniti svoj eksperiment i rezultate, objasniti svojstva, prednosti i nedostatke clustered indeksa
- na zahtjev provesti slične eksperimente